

hold, saa vil han se, at der er mange flere Punkter, hvor Regjeringen har forbeholdt sig en ganske væsentlig Indflydelse paa Kassen's Styrelse. Der staar saaledes, at Regjeringen vælger den ene af Revisorerne — hvilket dog ikke er af en saa ganske uvæsentlig Betydning —, samt at Reglementet for Revisionen fastsættes af Indenrigsministeren, og fremdeles bestemmes det, at Bestyrelsen er pligtig til at meddele Indenrigsministeren enhver Dplysning, der ønskes, samt at Ministeren til enhver Tid kan lade foretage Underfølgelse af samtlige Foreningen vedrørende Forhold. Der kan saaledes selvfølgelig ikke være Tale om at foretage nogen Forandring af Statutterne uden Regjeringens Samtykke, og, kort sagt, denne Paragraf er saa fuld af Regler, der give Regjeringen en væsentlig Indflydelse paa Ordningen af Forholdene samt en stærk Kontrol, at jeg tror, at, naar det ikke var en Sag, som havde den almindelige Interesse for sig, saa vilde man meget frabede sig Regjeringens Optreden overfor saadanne Forhold paa den Maade, som det her er paatænkt. Jeg kan derfor paa ingen Maade erkjende, at det skulde forholde sig saaledes, at Regjeringen ikke skulde kunne have den fornødne Indflydelse paa en saadan Kasses Ordning og Bestyrelse; men naar det erede Medlem forlangte, at Regjeringen desuden skulde have Tilsyn med, hvorledes Midlerne anbragtes og anvendtes, saa veed jeg ikke, om det erede Medlem dermed mente, at Regjeringen skulde have fuld Sikkerhed for, at Midlerne bleve anvendt godt, og at de bleve brugte paa en intensiv Maade til Forbrugets Fremme osv., thi det er jo en fuldstændig Umulighed. Et saadant detailleret Formynderskab overfor en Befolkning kan Regjeringen ikke paatage sig, og dersom det skulde være en Betingelse for det erede Medlems Stemme, saa maatte man ubetinget renoncere paa den; thi den kan ikke realiseres. Derimod kan jo Regjeringen gjøre, hvad der staar i dens Magt, for at fremme Kundskaben til en mere hensigtsmæssig Ordning af det lille Agerbrug, hvad jeg gjerne indrømmer, at der ikke hidtil er gjort saa overordentligt Meget for. Det erede Medlem for Rjøbenhavn's 5te Valgkreds ansøgte jo smukke Exempler paa, hvorledes det lille Agerbrug allerede paa sine Steder

har havt sin begyndende Udvikling, og med Hensyn dertil mener jeg, at man gennem Landhus-holdningselskabet, gennem Landboforeninger og gennem Tilskud paa Finansloven maa søge at træffe saadanne Midler, som kunne være nyttige for at virke til, at den lille Agerbruger bliver gjort opmærksom paa, hvorledes han paa bedste Maade kan gjøre sin lille Lod saa indbringende som muligt. Det er den Vel, som man maa gaa, idet man da maa stole paa, at det lille Agerbrug lidt efter lidt ved Exemplets Magt, og naar Midlerne komme tilstede til at forbedre det, vil udvikle sig paa en heldig Maade. Dernæst sagde det erede Medlem, at en saadan Lov som denne, der jo stillede Fordringer til Statskassen, maatte angaa et Anliggende, som havde almen Vigtighed for Statssamfundet. Jeg har allerede tidligere berørt dette Punkt, og det forekommer mig besynderligt, at der har været Medlemmer, som ikke have havt Dinene aabne for, at man her i Virkeligheden behandlede et Anliggende, som maatte kunne siges at have den største Vigtighed for Samfundet. Det er ikke alene af Vigtighed for de paagældende Personer selv, men det er ogsaa af Vigtighed for Statssamfundet, at der bliver løftet og lettet ved de Samfundsklasser, som baade i materiel og aandelig Henseende trænge til Hjælp.

Med Hensyn til hvad der fremkom fra det erede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberty), skal jeg ganske i Overensstemmelse med, hvad der allerede er antydnet af en æret tidligere Tale, bemærke, at en Del af det, som han anførte over som manglende i Lovforslaget, allerede findes i det, og at en Del af det ikke egnede sig til at optages i Lovforslaget, men ganske vist vil komme frem i Statutterne; men der er naturligvis ogsaa, hvad jeg her i dette Øieblik ikke skal komme ind paa; en hel Del af det, som han ansaa for manglende, der hverken vil finde sin Plads paa det ene eller det andet Sted. — Jeg ønsker, at dette Lovforslag skal blive til Lov, og jeg søler mig overbevist om, at Loven vil virke til Gavn. Virkningen af Loven vil jo, hvad der ogsaa gælder andre Love, væsentlig bero paa den Maade, hvorpaa den bliver optagen i Befolkningen, den Maade, hvorpaa den bliver gennemført og de Kræfter,